

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7363.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENEK

Naša občina - naša prva skrb

Pravilno se je te dni ob priliki glasovanja o uredni za blizajoče se občinske volitve v naši banovini za najmerodajnejšega mesta povdarjalo, da se te volitve ne smejo gledati izključno ali predvsem s politično-strankarskega stališča, ampak da jih je treba presojati v prvi vrsti z gospodarskega vidika, ki je za take volitve po njihovi naravi sami predvsem merodajen. Politični pomen občinskih volitev je šele naravna rezultanta položaja, ki ga ustvari ljudska volja po izbiri mož, katerim je ljudstvo zaupalo vodstvo osnovnih samoupravnih edinice državnega občestva.

Ta izbira pa se vrši po edino pravilnem kriteriju, po katerem ljudstvo presoja sposobnost in vrednost tistih, ki jim je naloga upravljati občinsko premoženje in skrbeti za blagor občanov, to je poštenost, neomadeževanost in smisel za splošno korist, kateri se morajo zasebne brezpogojno podrečati. Kdor teh umskih in moralnih kvalitet nima, ta ni za svetovalec, kaj se za vodjo občinskih zadev, naj izpoveduje ta ali oni politični strankarski program ali ne vemo že kakšen nazor. Taki nazori in take izpovedi so na papirju in jeziku, z njimi se da operirati v občo ali v zasebno korist, mogoče jih je udeleževati v prid sodržavljancev in državne celote, prav tako pa se lahko izrabljajo kot krinka za deseto osebnih ciljev in pospešitev lastnih trgovskih in drugih poslov, ki nimajo ničesar opraviti s splošnim blagom, ampak so po večini z njim v opreki in socialno škodljivi. Baš zato, ker so taka mesta po volilnih metodah in mahinacijah različnih strank, stoječih pod vplivom gotovih denarnih skupin ali pa drugih krogov, ki so težili izključno le za oblastjo brez ozira na moralne cilje in naloge občestvenega dela, prečestokrat padla v roke nesposobnim in moralno nevednim orodjem, se je sodobna demokracija tako zelo diskreditirala. Ako hočemo občestveno življenje resnično ozdraviti, ne smemo izpodrežavati zdravih korenin demokracije, kakor bi to nekateri radi, zakaj to bi nas vedlo v popolno suženstvo bodisi sovietizma bodisi fašizma, ampak moramo odrezati bolne poganjke, ki jih je rodila nemoralna zloraba demokracije.

In v tem oziru bi mogle ravno občinske volitve, izvedene z najstrožjo objektivnostjo edinole z vidika omenjenih moralnih kriterijev — da pridejo naše nove občine v upravo mož, ki so res najboljši iz ljudstva — največ pripomoči do temeljne ozdravitve naših razmer in do potrebne restavracije naše demokracije na osnovi principov, da gre javna korist pred interesom bodisi posameznikov bodisi posameznih strank ali interesnih skupin in da ne more uživati časti javnega delavca, naj bo na najskromnejšem mestu vsakega župana ali na čelu vrhovne uprave, nihče, kdor ni brez hibe in graje, kar se tiče politične morale, socialnega smisla pa tudi osebnih etike. Na čelo javnih upravnih teles spadajo samo čisti, poštjeni in trdni možje, ne pa koristolovci, vetrnjaki in dvolični računarji, iz katerih izhaja vse javno zlo, ki razjeda sodobno občestvo. Če bodo merodajni činitelji imeli pred očmi ta cilj in če bodo s tega stališča vso svojo avtoriteto zastavili za to, da pride pri občinskih volitvah ljudska volja popolnoma svobodno do izraza — in o tem, čisto odkritosrečno rečeno, zlasti po izjavah g. bana v banovinskem svetu, ne dvomimo — potem smemo upati, da nas te volitve res uvedejo v novo dobo našega javnega življenja. Zakaj zdrav razum našega ljudstva, izkušen v pre mnogih izkušnjah in voden po zelo strogi presoji in ostri vesti v tem oziru, je edino in najboljšje jamstvo, da bodo prišle naše občine v prave in čiste roke, če bo vsak, kakor zakon določa in jamči, mogel svobodno oddati svoj glas za tistega, ki ga smatra za najbolj vrednega. S tega stališča moramo reči, da je novi občinski zakon, ki je sicer, kakor se je tudi v banovinskem svetu povdarjalo, vse kaj drugega kakor brez hibe, zelo dober in toliko, da veže liste na osebo, ki je vseskozi moralno odgovorna in vsem znana, ne pa na kakšen politični ali gospodarski krog, ki čisto za lepim imenom in javnim programom skriva osebnostne cilje in se zna z vsemi mogočimi sredstvi in za vsemi mogočimi štiti odtegovati pravi moralni odgovornosti.

Občinske volitve, ki nas kmalu čakajo, pa niso važne samo z najširšega vidika, ki smo ga zgoraj orisali, ampak tudi zaradi novega lica, ki ga je ali ga bo dobila naša občina po novem zakonu. V prvi po kakšnih sto letih bo naša slovenska dežela, ki je bila menda skozi vso zgodovino našega naroda navajena na malo občino, razdeljena v velike občine, ki predstavljajo eksperiment, o katerem se še ne ve, kakšni bodo njegovi rezultati. Človek bi sodil, da je naša mala občina bolj nstrezala miselnosti našega po ogromni večini kmetijskega in kmetjsko mislečega ljudstva, njega gospodarskim potrebam in socialni strukturi naše vasi. Zato bo treba zelo večjih občinskih svetov — da ne govorimo o centralni državni, oziroma banovinski upravi — da bodo nove velike občine res v blagor in korist občanov, da ne bodo postale dragi birokratični aparati (naši bratje v Julijski krajini bi vedeli o tem veliko povedati) in da bodo ostale res v rokah ljudstva, to se pravi, da jih bodo vodili lokalni samoupravni zaupniki ljudstva, ne pa nastavljenim uradništvu — težke hibe, ki so povsod velikim občinam svojske, ako jih ne vodijo večje in skrbne roke, ki se dajo voditi samo od občega interesa ljudstva, ki jim je zaupalo svojo samoupravo. Če bodo našim novim občinam stali na čelo usmerjeni možje, potem bodo velike občine lahko prebivalstvu v korist, se bodo doklade mogle reducirati na povprečno pravo mero in racionalnejše uporabiti za občinske naprave in dela ter potrebe. Velika občina brez prave glave, ki nima širkega razgleda in občestvenega smisla pa trdne roke, zapade, kakor

Mussolini, revizija in Podonavje

Dunaj, 6. septembra.

Začnjenih 6 mesecev se je politični obraz srednje Evrope pričel temeljito spreminjati. Odkar je narodni socializem v Nemčiji prišel na oblast, so se politične pozicije zlasti v srednji Evropi v marsičem predrugačile, ki jih francoska diplomacija skuša znova uravnovesiti. Situacija v centralni Evropi se je poslabšala predvsem radi zadržanja hitlerjeve Nemčije napram Avstriji, katero hoče ključasti križ s silo podrediti pangermanskemu režimu. Narodno-socialistična ofenziva proti Avstriji postaja vse hujša. Na težko preizkušnjo ni postavila samo avstrijske diplomacije, ampak tudi živce vsega avstrijskega prebivalstva. Bilo bi zmotno, ko bi mislili, da je atmosfera, ki danes vlada v Avstriji, tako mirna, kakor je bila še pred nekaj meseci. Ljudstvo in oblasti so razdraženo in ne sprejemajo več narodno-socialističnih izzivov s takim stoječim mirom, kakor pred časom. Kljub temu pa je treba ugotoviti, da je Dollfussova vlada slejkoprej le v defenzivi. Velik del javnega mnjenja bi hotel ostrejših korakov in učinkovitejših represalij na Hitlerjevo izzivanje. Prebivalstvo bi hotelo, da se z drakoničnimi sredstvi udari po Hitlerjevih rovarjih. Slišijo se tudi glasovi, naj vlada objavi vse one dokumente, ki jih je zbrala v teku raznih preiskovanj in ki pred mednarodnim svetom silno obremenjujejo oficioelno nemško vlado. Mnogi tudi zahtevajo, da se sploh prekinejo trgovski odnosi med Avstrijo in Nemčijo.

„Anschluss“ po ovinkih

Ako Dollfuss vse do danes odklanja ostrejša mere in se izogiba vsakega koraka, katerega bi bilo mogoče razlagati kot sovražni akt proti Nemčiji kot državi, dela to radi tega, ker se vedno upa, da bo Hitlerjeva Nemčija vendarle ubrala drugo pot do svoje nemške sestre. Sedaj se ve že čisto gotovo, da so razgovori v Riccione pokazali, da Mussolini ne bo podpiral Hitlerja pri njegovih aneksijskih načrtih kar tiče Avstrije in da je v tem pogledu narodni socializem tudi sicer v Evropi popolnoma izoliran. Kakor je sedaj znano, je Hitler hotel do svojega cilja priti po ovinkih.

Austrija ga je streznila

Strah za južni Tirol in Jadransko morje odvrača Italijo od Nemčije

Na Dunaju naj bi se sestavila narodno-socialistična vlada, proti kateri, kakor mislijo v Berlinu, ne bi nihče mogel v mednarodnem svetu nič ugovarjati, ki bi pa v resnici bila le ekspoziura Berlina, ki naj bi pripravila na tistem Anschluss. Za ta načrt se je edini zavzel lord Rothermere, toda njegove simpatije za ključasti križ v Angliji niso našle nikakega odmeva, brez ozira na to, da sedanja Avstrija z vso odločnostjo odklanja vsak tak poizkus.

Pred nedavnim časom je kancler Dollfuss označil politiko svoje vlade kot politiko miru in sočelovanja z vsemi sosedi. Seveda pa ni Avstrija tista, ki bi mogla odločati, v kaki meri se njena mirovna politika more razvijati tudi napram Nemčiji. Dollfuss je poudarjal iskreno željo, da pride do zblizanja in izmirjenja z mogočno nemško sosedo, poudaril pa je tudi z vso odločnostjo, da ni Avstrija voljna žrtvovati niti pedi svoje neodvisnosti za to spravo. Dollfuss ne namerava ovirati avstrijskega nacionalnega gibanja, saj je on sam tisti, ki je združil vse avstrijske patriote na skupno linijo. Podčrtal pa je tudi, da ne sanja Avstriji o nikaki veliki Nemčiji, ki naj bi družila Avstrijo, Nemce iz Češkoslovaške, Alzacijo in Loreno, Luksemburško, Flandrijo in Holandijo, kakor bere mo v Hitlerjevih glasilih.

General Vaugoin, poleg dr. Dollfussa največji bорец za neodvisno Avstrijo.

Italijanska gonja po reviziji je utihnila

Utopistični Hitlerjevi načrti le vznemirjajo njene sosede in netijo vojno atmosfero na vseh mejah narodno-socialistične Nemčije. Saj je znano, da bi po narodno-socialističnih načrtih priključitev Avstrije k Nemčiji bil le začetek ustvarjanja velike Nemčije. To pa daje misliti, mnogo misliti vsem evropskim diplomatom in tudi Mussoliniju, ki je bil do sedaj v Evropi najglasnejši klicar po reviziji državnih meja. Z bojaznijo gleda sedaj Rim v Berlin, ko naenkrat vidi, da je Mussolinijev učene spletke italijanske diplomacije vzel dobesedno in jih zase upotrebil, kar bi se utegnilo nekoč maščevati nad Italijo samo. Odtod umik Mussolinija od Berlina, ki ga zadnje mesece opazujemo. Tako

si tudi moremo razlagati, zakaj je naenkrat zahteva po reviziji za italijansko diplomacijo postala drugotnega pomena. Italijani bi seveda bili za vse mogoče revizije, dokler niso njihovi lastni interesi prizadeti. Kakor hitro pa bi se Hitlerjevi Nemčiji posrečilo izvesti Anschluss, pa postane ne le problematična italijanska posest nemških južnih Tirol, ampak aktualen tudi izhod velike Nemčije na Jadransko morje. Vse to v Rimu dobro vedo in zato smatrajo obstoj neodvisne Avstrije, takšne kakor je, za nujno potreben predpogoji, da se preprečijo hujše politične komplikacije v srednji Evropi. Vsekakor je pričakovati, da bo gonja po reviziji od italijanske strani zelo popustila,

Podonavje in Balkan

Due žarišči evropske politike

Mušanov, bolgarski ministrski predsednik

Belgrad, 6. sept. m. Diplomatski zbor se polagoma vrača v prestolico, uradništvu zunanjega ministrstva je končalo dopuste, naši diplomati, nastavljeni v inozemstvu, so odšli na svoja mesta. Diplomatska aktivnost je oživela, več informacij »iz političnih krogov« kroži po mestu in tudi zanimanje

izkušnja povsod drugod učil, despotizmu občinske birokracije, ki jo vodijo po navadi bolj omejeni lastni interesi nego občinski blagor, dočim more velika občina v pravih rokah ustvariti ravno radi širskosti svojega delokroga velike stvari. Zato je ravno pri veliki občini oseba in osebna kvalifikacija tistega, ki zavzema vodilno položaj, osnovnega pomena za njeno funkcioniranje in zato je tudi s tega, zgolj in v najpravičnejšem pomenu občinsko-gospodarskega stališča tolike važnosti, da se bo kmalo naših novih občinskih uprav zaupalo pravim možem.

Končno nam menda ni treba še veliko povdarjati, kakšnega neprecenljivega pomena bodo občinske volitve za ureditev in razvoj prave in zdrave ljudske samouprave, ki je osnova celi občestveni zgradbi in javnemu življenju naroda in njegove države. Zdrave, zares demokratske, na globokih moralnih podlagah zgrajene občine — zdrava država in narobe: bolne, moralno izpodjedene, od osebnih koristi vodene osnovne celice občestvenega organizma, občine, — bolna in v večnih krizah tudi država. In ker hočemo ohraniti državo ne samo zdravo, ampak želimo in hočemo, da bodi močnejša in močnejša, da bodi naš narod res eden njenih temeljnih kamnov in da ljudska volja, ki ji stoj na strani etično globoko zasidrana državna avtoriteta, pride do kolikor mogoče resničnejšega in nepotvorjenega izraza — zato je čisto logično, da pozivamo vse naše ljudstvo, da se občinskih volitev z največjo aktivnostjo udeleži!

za mednarodnopolitična vprašanja, ki so nastala med počitnicami in za katere je vladalo le neko topo razumevanje, vidno narašča. Majhen sprehod po tukajšnjem diplomatskem zboru napravljaj vtis, da gremo v zelo živo zunanje-politično sezono in da bo jugoslovanska prestolnica letos pozorišče dogodkov večjega mednarodnopolitičnega pomena.

V Podonavju: Francija in Italija nastopata sporazumno

Prvi vtis, ki pa dobiva vedno več potrdil, da je pravilen, se nanaša na vprašanje Podonavja. V poletnih mesecih smo tavalili v različnih domnevah, med tem ko se sedaj kažejo konkretne oblike Podonavja, kot so ga velesile zamislile, ko so se spomlad spoznale v »paktu štirihi« in ki ga sedaj polagoma uresničujejo. Najpreje je treba zavreči misel, ki smo jo tudi mi gojili, da bo mogoče organizirati pet podonavskih držav brez direktnega sodelovanja Italije in Nemčije. V paktu štirihi so velesile tako Italiji kakor Nemčiji priznale to prvenstveno vlogo. Drugič bo treba vreči med staro šaro tudi domnevo, da postopa Italija, v kolikor direktno posega v organizacijo podonavskih držav, samovoljno, brez soglasnosti s Francijo ali celo

Na Balkanu: Sporazum med Jugoslavijo in Bolgarijo, želja Francije in naša korist

Drugi vtis, ki smo ga dobili v zadnjih dneh, se nanaša na ureditev Balkana. Ni verjetno, da se sporazum štirihi peča tudi z Balkanom. Posamezne velesile so si tukaj obdržale svobodne roke in očitno hodijo vsaka svojo pot. Središče zanimanja je Bolgarija. Središče diplomatske aktivnosti bo v jesenskih in zimskih mesecih Sofija. Naše informacije so sicer še skromne, a toliko se lahko trdi, da je Paul-Boncour izvajal ljubezniv in prijateljski pritisk na države Male zveze, da se na vsak način približajo Bolgariji. Impulzivni romunski zunanji minister Titulescu se je za te predloge razvnel in hoče sedaj doseči nič manj in nič več — kakor je »Slovenec« že poročal — kot da se Bolgarija enostavno pritegne v okvir Male zveze, seveda z nekaterimi vidnimi in otipljivimi žrtvami. Bivši francoski ministrski predsednik Herriot je obiskal Bolgare z istim namenom. Saj je bil on tisti francoski državnik, ki je že l. 1924 poskušal spraviti Bolgarijo in Jugoslavijo in je bila zopet njegova vlada, ki je povzročila znamenite Nešičeve jugoslovanske predloge pred tremi leti, ki jih pa takrat Buron ni

proti njej. Italijanska pogajanja z Madjari in z Avstrijo se vršijo po nalogu velesil podpisnik pakta štirihi in Italija se mora smatrati kot polnomočnega posredovalca, ki izvaja ne svoje lastne ampak skupno politiko Francije, Anglije in Italije v podonavskih deželah. Sicer pa imamo tudi izjavo predsednika zunanje-politične komisije francoskega senata g. Berenguerja, ki pravi v »Oeuvre« in v »Neue Zürcher Zeitung«, »da je pakt štirihi Italiji priznal prvenstvene pravice v Podonavju«, »da je bila Mussoliniju poverjena naloga, da prepriča Nemčijo o nemogočnosti nekaterih njenih ciljev v Podonavju«, »da obnova Podonavja brez sodelovanja Nemčije in Italije ni mogoča« in »da so se vsa dosedanja pogajanja glede Podonavja vršila s pristankom Francije« ter »da so to le posamezne stopinje k uresničitvi velikega skupnega cilja, ki so ga velesile sprejele v paktu štirihi«. Tudi francoski zunanji minister Paul-Boncour ni bil v svojem govoru v Treburden na grobu Aristida Brianda nič manj jasek, ko je povedal, »da so morale štiri velesile med seboj poravnati velike interese spore«, »da imajo sedaj namen, organizirati gospodarsko enoto Podonavja« in da »naj kdo nikar ne misli, da bi se to moglo zgoditi brez Italije ali celo proti njej«.

Glede podonavskih držav in njih medsebojne ureditve bomo odlej morali računati z dejstvom, da ne obstajajo med Francijo in Italijo več nobene nesoglasja, da je načrt, ki ga zasleduje Italija, ravnotako tudi francoski in angleški načrt, da se 1. ohrani neodvisnost Avstrije in 2. da se onemogoči v medsebojnem sožitju podonavskih držav nadkriževanje ene nad drugimi in 3. da se upošteva življenjski interesi Nemčije in Italije.

maral sprejeti. Tudi v naših zunanje-političnih krogih je sporazum z Bolgarijo stopil na prvo mesto zanimanja naše državne politike. Francosko-italijansko sporno ozračje, ki je ležalo nad Avstrijo in nad Podonavjem, se je umaknilo lepemu vremenu in je sedaj zasedlo Balkan. Pod tem vidikom bomo morali, taki so naši vtisi, presojati bodoče mednarodnopolitične dogodke, ki zajemajo tudi našo državo.

Trst ali Hamburg?

Dunaj, 6. septembra. (a) Uradna »Wiener Zeitung« poroča, da je trgovski minister razposlal okoliščno raznim trgovskim društvom s prošnjo, naj mu sporoče svoje želje zastran morebitne usmeritve blagovnega prometa čez tržaško luko.

Dunajska vremenska napoved: Nobene bistvene spremembe.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno z lahniimi oblaki, zmerno toplo in stalno.

Obisk velesijma omogočen tudi deželi

Tudi v petek — na praznik
vstopnina 5 Din

† Župnik J. Cegnar

Umrli je mož. Ne kar velevala mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Gregorčičeve besede, ki so se uresničile na rajnkem.

Rojen je bil pri sv. Duhu v prelepi loški fari dne 3. aprila 1868. Rojenice mu niso prisodile pastirske palice med svetoduškimi pastirji, mati vdova je gledala kako v Loki učitelj zbira najbolj nadarjene, da jih pošlje v višje šole. In tako se je znašel skupaj z Alešom Ušeničnikom, dr. Levičnikom Alfonzom, ranjkima Gašperjem Porento, dr. Grudnom kot sošolci. Po maturi so ga iskali možje, da ga spravijo med svetne stanove, rajnki dr. Tavcar in drugi. Srce ga je pripeljalo v semenišče, kjer je pel novo maso dne 25. 7. 1892. Med Zirovci, med Ločani, med Moravčani med Stranjani, kjer je deloval kot kaplan in župnik in učitelj, kjer je delil, ne da bi vedela desnica, je puščal globoke spomine, katerih tudi desetletja niso zabrisala. Kolikokrat se je oglašil v njegovem župnišču mož ali žena, s prošnjo ali sme obiskati gospoda in, če ni imela drugega vzroka je bila saj topla beseda zahvale za prejete dobröte.

Nad 7 let 1897—1905 je bil na Vrhpolju 1905—1926 je bil v Stranjah župnik in učitelj. Njegova spovednica je bila oblegana od 4 do 10 dopoldne, nad 300 krat je opravil službo božjo pri Sv. Primožu v časih ko še ni bilo Aljažvega kluba, ki skrbi danes za nedeljsko službo po naših planinskih postojankah.

Iz njegove šole in roke sta tudi izšla nečak dekan moravski g. Janko Cegnar in učiteljica pri sv. Jakobu v Ljubljani gđc. Ivanka Cegnar. Smleška fara žaluje za svojim očetom.

Kako ga je fara ljubila se je pokazalo pri lanskem praznovanju 40 letnice mašniškega posvečenja. Kot pušle za klobukom gorenjskega fanta se je okrasila. Praznično razpoloženje so delali fantje konjeniki v narodnih nošah, ki so sprejemali goste sošolce na postaji, množica ljudstva pred cerkvijo, velika smleška cerkev nabasana ljudi, razsvetljeno župnišče, podoknice so govorile o ljubezni in še so ljudje stali in ugibali kaj naj še storimo, da počastimo njega, ki se imenuje naš farni oče. Ne moremo verjeti, da je umrl in vendar je res. V prvem nadstropju počiva, prihajajo trume in ne verjamejo, da je res odšel. Osiroteli ga priporočamo Vsemogočnemu, naj milostno sodi svojega zvestega služabnika.

Slovenski zdravniki gredo v Poznanj

Ljubljana, 6. septembra.

Prihodnje dni bo v Poznanju vseslovenski zdravniški kongres. Izmed slovenskih zdravnikov so na ta kongres odpotovali: dr. Rus, predsednik zdravniške zbornice, ki je tudi član vseslovenskega zdravniškega komiteja, dalje prof. dr. Z. Lokar, primarij dr. Jug, izmed mlajših zdravnikov pa se kongresa udeležijo še dr. Čerček. Na poti se jim pridruži tudi primarij dr. Matko iz Maribora. Za jugoslovanske udeležence tega kongresa so dale drž. železnice na razpolago več spalnih vagonov, s katerimi jim bo olajšano potovanje do Gdinje.

Zgodovina cerkvice na Trški gori

Novo mesto, 5. septembra.

Kakor smo že poročali, bo v petek 8. t. m. ob 11 dopoldne na Trški gori tabor »Krke«, na katerem se bo govorilo o preporodu Dolenjske. Ob tej priliki ni odveč, če objavimo o Trški gori nekaj zgodovinskih podatkov, ki zlasti mladim ljudem niso znani.

Znamenito trškogorsko cerkev je dal sezidati leta 1620. stiški opat Jakob Reinprecht, posvetil pa jo je Reinald Scarliehi, tedaj škof tržaški, pozneje škof ljubljanski. Kapelico na evangelijski strani, posvečeno sv. Izidorju, pa so l. 1756. sezidale šentpeterska, šmarjska in prečenska župnija, da bi odvrnile živinsko kugo, za katero je takrat poginila skoraj vsa živina.

Da je bila svojčas na Trški gori sloveča božja pot, nam sprčuje že Valvazor. Pred desetletji so prihajale na Trško goro kar tri procesije: iz St. Petra, Prečne in Novega mesta. Pred 60 leti pa tudi še iz Mirne peči.

Cerkev ima 4 bronaste zvonove, ki jih je naročil l. 1925. na smrtni postelji posestnik Košček iz Kandije za 450.000 kron. L. 1928. je znanj dunajski akademski slikar Kleintert prelikal trškogorsko cerkev. Takrat so odstranili iz cerkve kip sv. Urbana, ki so ga l. 1914 postavili vanjo, in ga slovesno blagoslovili.

Poseben kras cerkve je sedaj obok ladje, na katerem so naslikane tri dobro posrečene slike: Marijino oznanjenje, rojstvo in vnebovzetje. Od spomladj l. 1929 visita v presbiteriju tudi dve krasni umetniški sliki: sv. Antona in Matere božje. Obe je restavriral akad. slikar Stenzen iz Ljubljane.

Na Durmitor

Do Foče.

Kolodvor je prostoren in lepo urejen, prometnik je Slovenec. Pred ograjo že stoji dokaj velik avtobus. Krstili so ga na ime »Beli orek«. (Res, bel je bil od strašnega prahu, ki je na cestah, da bi bil pa orel, pa ne bi dejal.) Počakali smo še vlaka, ki pride iz Beograda, nato smo odrinili. Sprva se vije cesta visoko v hribu, v dolini pa teče modro-zelena Drina. Dasi ko bila vsa okna v voz odprta, je bila v našem vehiklu dokajšnja vročina in oko ti je vedno uhajalo tja k Drini, kjer bi se dalo imenitno ohladiti. Ko smo dospeli do najvišje vzpetine, je voda v hladilniku »Belega orla« zavrela in para je hrupno odgnala zamašek, ki se je zakotalil v prah. Ves pojav je sličil delujočemu gejziru. Voznik je uredil zadevo, nato je voz zdrvel po klancu navzdol.

Zavili smo v Goraždo, dokajšnje mestice ob Drini. Med prebivalci opazijo posebno mnogo Rušov, ki imajo tod kadetnico. Ustavimo se pred pošto, obsujejo nas nosači. Dolgo čakamo, kdaj se bo zljubilo našemu vozniku oditi, kar slednjč po enourni pavzi dočakamo. Pa nas je premalo potnikov, ki smo namenjeni do Foče, da bi se peljali z velikim avtom naprej, pa so nas stlačili, deset ljudi, v skromnega Forda.

Odbrzeli smo po krasni cesti. Vseskozi vozimo ob Drini navzgor, Spotoma srečavamo seljake, peš in na konjih, ki se vračajo iz Foče. Ta dan je bila sobota in je bil v Foči vašar (semenj). Iz bližnjih in tudi 30 do 40 km oddaljenih vasi pridejo seljaki, vnovčijo drobni-

Proti zobnemu kamnu

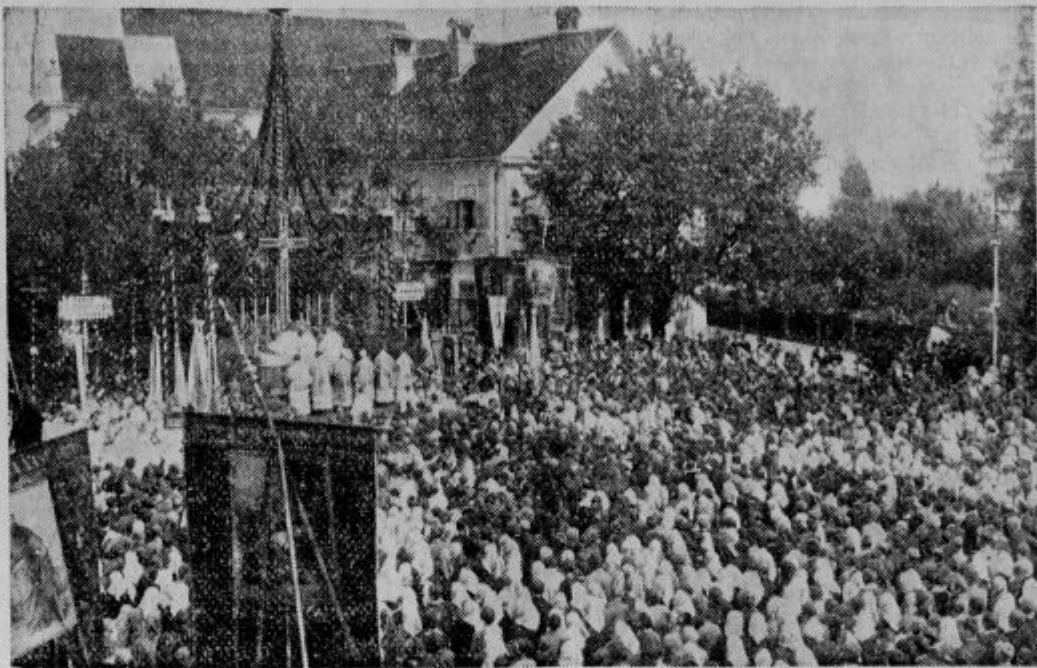
SARGOV

KALODONT

10.000 glava množica

slavi evharističnega Kralja

v Predostiah pri Kranju 3. t. m.

Maturanti iz leta 1893

40-letnico mature so praznovali dne 4. in 5. septembra maturantje ljubljanske in novomeške gimnazije iz leta 1893. Prvi sestanek je bil 4. sept. zvečer na verandi hotela »Union«. Bilo je tako prično prijetno, da so se nekateri šele po polnoči — razstali. Navzlic poznemu, oziroma zgodnjemu razstanku, so se udeležili drugo jutro v

umorno marljivi poštni tajnik v pokoju Šemrov. Od 29 dijakov 8. a so umrli samo 4. Od 34 iz b razreda jih je odšlo v večnost že 14. Najslabše se pa drži novomeška gimnazija. Od 18 jih je namreč samo še 7 živih. — Kar se tiče stanov, je najbolj zastopana šola. Nekateri delujejo na univerzi, drugi na srednji šoli, nekateri pa v —

franciškanski cerkvi sv. maše, ki se je darovala za rajne sošolce. Ob eni je bil slavnostni obed v gostilni »Pri lepem razgledu«, ali kakor se pravi po naše, na »Bellevue«. Slovesnosti se je udeležilo 32 maturantov. Dva sta prišla celo iz Avstrije.

Še vedno mladostni nadzornik v pokoju Wester je v dobro premišljenem in globokem nagovoru popeljal tovariše v leta, ko so se na klasični podlagi pripravljali za življenje. Ministrski referent Lavrič je pa po končanem obedu s svojim humorističnim govorom poskrbel za dobro prebavo. — Zanimiva je statistika, ki jo je podal ne-

pokoju. »Promet je že ves upokojen, železnica in pošta. Juristi pri sodnji ali »gavge«, kakor se je izrazil tovariš Lavrič, pa še vedno pridno delajo v Jugoslaviji in v Avstriji. Tudi duhovno pastirstvo je v svetnikih in župnikih dobro zastopano in z eno samo izjemo še trdno aktivno.

Potem je naš stari, a že v dijaških letih obstoječi oktet zapel nekaj lepih študentovskih pesem, smo se razšli s trdno obljubo, da se čez pet let zopet sestanemo. Boga daj, da bi mogli vsi to obljubo spolniti!

Direktorju msgr.

Koritniku v slovo

Msgr. Anton Koritnik, drugi ravnatelj škofijske klasične gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano, se po 27 letih službe v zavodu poslavlja in odhaja na novo službeno mesto v Marjanišče v Ljubljano za ravnatelja. Po 27 letih! Skoraj polovico svojih let je torej prebil v tej hiši in vršil profesorsko in ravnateljsko službo. Bil je med tistimi pionirji slovenskih profesorjev, ki so utirali pot slovenski gimnaziji. Ko so na škofijski gimnaziji odprli V. razred leta 1909 in niso mogli predložiti avstrijskim oblastem še vseh potrebnih učnih knjig, je bil v nevarnosti Jegličev veliki nacionalni načrt, da ustvari Slovencem prvo slovensko gimnazijo. Takrat je moral priskočiti na pomoč zlasti profesorski zbor na škofijski gimnaziji in ustvariti vsaj zasilne učne pripomočke. Najbolj sta jih potrebovali latinščina in grščina, zakaj bili smo dotlej brez vseh potrebnih slovarjev in komentarjev. Tedaj je prof. A. Koritnik pridno pomagal in izdal v Izvestijh škofijske gimnazije slovarček k spevom Ilijade ki se bero v šoli.

Še več pa je msgr. Koritnik storil za gimnazijo kot profesor s svojo skoraj nedosegljivo vestnostjo in resnostjo v šoli. V razlagi zmeraj jasen, določen in natančen je bil v svojih zahtevah odločen, resen in pravičen vsem. Dijaki so ga vselej poznali kot profesorja, ki veliko zahteva, a tudi veliko da. Če so bile dijakom spočetka njegove ure trde in strašne, so jim po prestanih prvih težavah postale užitek v zavesti, da nekaj znajo in da z lahkoto obvladujejo to, za kar se druge šole bore. S svojimi odličnimi didaktičnimi sposobnostmi je gimnaziji mnogo pripomogel do slovesa in uspeha, s tem pa mnogo do priznanja javnosti. Če pomislimo, da je ravno pri latinščini in grščini v višjih razredih najbolj manjkalo vsakih pomagala in so morali tedaj klasični filologi ustvarjati ves prevajalni jezik na novo, nam bo razumljivo, da so morali opravljati veliko zasebno delo s pripravo na šolo. Ob tem dejstvu nam je delo resnega učitelja še pomembnejše.

Ni torej čudno, če je profesor tako odličnih kvalitet po odhodu prvega gimnazijskega ravnatelja dr. Gnidovca postal njegov naslednik. Kakor je bila naloga prvega ravnatelja, da gimnaziji položi temelje in ji pripori pravice v nekdanji monarhiji, tako je bila naloga njegovega naslednika, da te pravice v izpremenjenih pravnih in političnih razmerah ohrani in utrdi. Ne vem, če smemo trditi, da je bila poslednja naloga lažja od prve. Kdor je zasledoval razvoj gimnazije po vojni, gledal od bližu, kako se je z novimi uredbami in zakoni že priznana stalna pravica javnosti ukinjala in zopet začasno podeljevala, kdor je videl, kako je bila skoraj deset let pravica do mature na lastnem zavodu stalno ogrožena, bo znal ceniti skrb in delo, ki ga je v teh letih moral opravljati ravnatelj. Ne malo težav je imel z neprestanim izpreminjanjem učnega načrta, kar je zahtevalo neprestano novih učnih moči, ko je bilo treba paziti na to, da se novi učni načrti vedno nanovo uveljavljajo v šoli z isto natančnostjo, s kakršno so se izvajali stari. Zato je bilo vodstvo gimnazije težko navznoter in navzven. Ali isto odločnost, resnost in vestnost, ki smo jih prej videli v šoli, smo sedaj občudovali v njegovem ravnateljskem nastopu. Če je gimnazija z uspehom prestala tudi to dobo borbe za obstanek, če je vztrajala na višini, ki jo je dosegala v prvih letih, je v veliki meri zasluga ravnatelja Koritnika.

Ko odhajal na novo mesto, gospod ravnatelj, se ne poslavljamo od Tebe, kakor da nas zapuščaš za stalno. Ne, samo delat odhajal drugam, a sicer ostaneš naš. Ne moremo si misliti, da bi Ti hiša, ki si ji žrtvoval toliko moči in dela in skrbi, ne bila postala dom, kamor se boš vedno rad vračal, kjer boš našel vedno svoje prijatelje in svojo družino, ki si jo vzgojil hiši v teku dolgih let. Od dijakov, ki si zmeraj imel srce zanje, hitiš med dijake, da še tam uveljaviš svoje odlične darove. Tako boš strnil dve dijaški družini v eno samo veliko in — Bog daj — vsemu narodu v največji meri koristno družino.

Največjo izbero in najlepše modele za jesen in zimo dobiš že sedaj — do konca velesejma pa še 10% popusta v damski konfekciji

A. PAVLIN - LJUBLJANA
Kongresni trg 5 (Zvezda)

co, kože, drva, krompir, sadje in si kupijo gvozdle (železne robo), sol, sladkor, kavo in tobak, ki je narodna strast. Obleke si ne kupujejo na semnju, ker si jo izdelujejo sami.

Iz Foče

Čez velik železen most zavijemo v drevored topolov. Dospemo do Foče, prijaznega bosanskega mesteca. Naše vozilo se ustavi pred hotelom. Izstopimo. Takoj nas obsujejo zijala. Mogoče Nemci. Angleži? Ne! Kako? Slovenci, ah, od tako daleč? Kam pa? Na Durmitor! Tam

je mnogo kač! Vemo. Potrebujete konja za prtljago? Jasno! Kaj pa cena? In že se začnemo z orientalsko vneto pogajati.

Se danes hočemo do Bostaltha, to je vasica, kakšnih 25 km od Foče. Pogodili smo pravi dan, mnogo je seljakov, ki se vračajo s praznimi konji v to smer. Prvi hoče, da ponese, za to pot 50 Din, — ni da bi govorili —, drugi zbijel na štirideset, pride tretji, mlad fant, ki bi nesel »za dve banki« (»banka« je naš »kovač«). Stari se razburijo in vrešče, da bi se utegnili fantovo kljuse med potjo pretegniti, če bi nanj naložili vso našo prtljago.

Pa prikažari zanimiv človek. »Kako si, lbro,« ga ogovore seljaki, »kako ti i tvoj konj?« »Dobro, brate, ako Bog da. Sta ovi ljudi?« Povedo mu, lbro stopi k nam, važno reče: »Ponesem vam jaz, za dve in pol banke,« in podaja roko. Pogodimo se. Dejamo mu, naj kar naloži, mi pa gremo na čaršijo nakupovat krompirja, sliv, čebule, riža, petroleja in česar je bilo še potreba.

Ko se vrnemo, je že stala lbrova kobilica visoko natovorjena, da se ti je zdelo, da iz kopic nahrbtnikov poganjajo glava, štirje noge in pa rep. Nekako ob štirih popoldne odrinemo.

Peš ob Drini navzgor, vseskozi po stari Bosni.

Precej pisana je bila naša odprava. Spredaj jezdil lbro svojega konjiča, nato kobilica, zanjo korači nas pet, vsak le cepin v roki in se važno in zaupno pogovarjamo o razmerah tam pri nas v Sloveniji, pogovor pa je že zopet prešel na kače. Vprašamo seljaka, kaj pa če koga useka »zmija«. Tak je bil odgovor: »Ponesemo ga k udarju, ki mu rano zareže in nanjo da neko

zel, ki jo le on pozna, pa še zraven mrmra neke besede, in človek kmalu ozdravi.« Pa še nam je isti pravil, da je nekemu kača zlezla skoz usta v drobje, on sam tega ne verjame, ker je človeška notranjost vroča in bi v njej kača sploh ne mogla živeti... Mož sam je bil s hribom in ni hodil v šolo, ki je tukaj je redka najdba.

Za nami jezdijo seljaki in njihove žene, ki imajo obraz pokrit s črno krpo. Hodimo lepo počasi, kajti lbro se, zvest tradiciji, noče pretegniti. Že v trdi noči dospemo, pot peturni hoji, do Bastahov.

V kolikor se je dalo razpoznati, je vasica razkropljena, bomo naselje, ki leži nekoliko nad Drino. Hiše so, razen orožniške stanice, povsod slabše, lesene, le podzidane s kamnom; v vasi najdeš tudi malo džamijo z nizkim, lesenim minaretom, na razpolago ti je tudi kafana.

Pobrigali smo se za prenočišče. Zavili smo kar na orožniško postajo. Zahtevali smo komandirja. Menda je že spal, pa je le čez čas prišel na dvorišče s svetiljko v roki. Povemo mu, kdo smo in od kod in kam gremo. Slovenci! Tudi on je Slovenec, že devet let je tu, med našo govorico vpleta hrvatske besede. Ženo in otroke ima v Sloveniji. (Prav v te kraje, zlašč

Prijazen in gostoljuben je bil komandir, vseh pet nas je hotel spraviti v postelje, pa smo ga prosili za seno, ki ga nam je radevolje odkazal. Raztovorili smo konjiča in se začeli brigati za večerjo. Vprašali smo našega lbro, kje bi mogli kaj jesti. Vedel nas je k svoji sestri vdovi.

(Dalej)

Sto let vžigalic

V starodavnih časih so prižigali s pomočjo kamena in jekla, kakor to delajo še dandanes nekateri severnoavstralski narodi. Pot od tega najprimitivnejšega vžigalja pa do vžigalja na roko potom trenja, je bila zelo dolga in so se bavili s tem problemom več stoletij. Najprej se je uveljavila v prometu neka fosforjeva vžigalna priprava, ki je imela šopek drobnih palčic z glavici in steklenico fosforjeve kisline. Pri tej pripravi je bilo treba pomočiti glavice v kislino, nakar so se vsled posebnega kemičnega procesa vžigale. Trenje samo ni zadostovalo za vžig.

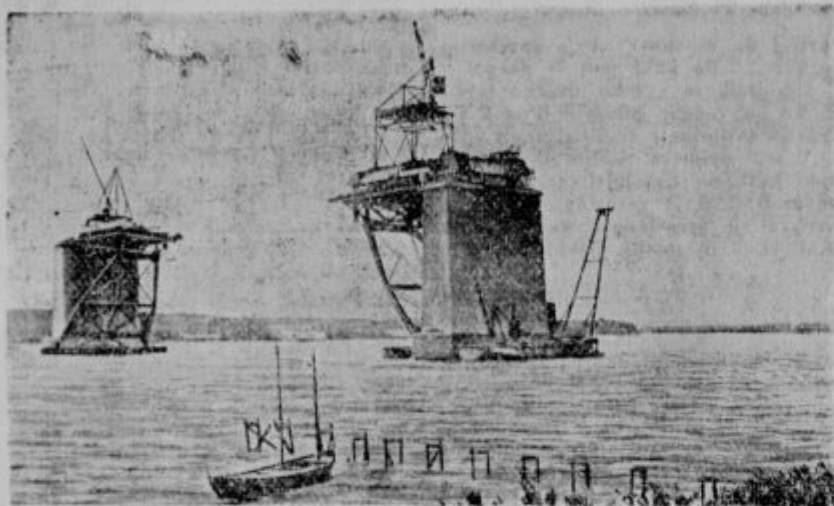
Sele l. 1833., torej pred 100 leti se je posrečilo Nemcu Kammererju, da je rešil problem in sestavil fosforjeve vžigalice na trenje. Ta oblika se je obdržala do l. 1830., ko smo dobili prve švedske varnostne vžigalice.

Kammerer nam predstavlja pravi tip izumitelja. V zgodnji mladosti se je moral posvetiti rešetarstvu, ki ga ni prav nič zanimalo. Njegova nemirna narava se ni ujemala z enoličnostjo dnevnega življenja, ki ga ta obrt zahteva. V tej dobi je

izumil posebno vrsto letnih klobukov iz ribje kosti, vrbovega lesa in španske trstike. Postal je iz rešetarja klobučar. Toda tudi tu ni mogel vzdržati, dasiravno mu je šlo vse gladko izpod rok in se mu je mimogrede posrečil izum stroja za apretiranje svilnenih klobukov.

Zašel je na stranpota. Navzel se je revolucionarnih idej in si nakopal obilo sovražnikov. Predvsem pri vladi. Zabranili so mu izdelovati in razpečavati vžigalice, češ, da so posebno »nevarne vrste«. Ko je Kammererju zgorelo podjetje, je to zadostovalo, da ga je začela zasledovati policija. Dobil je dve leti zapora, kateremu se je odtegnil z begom.

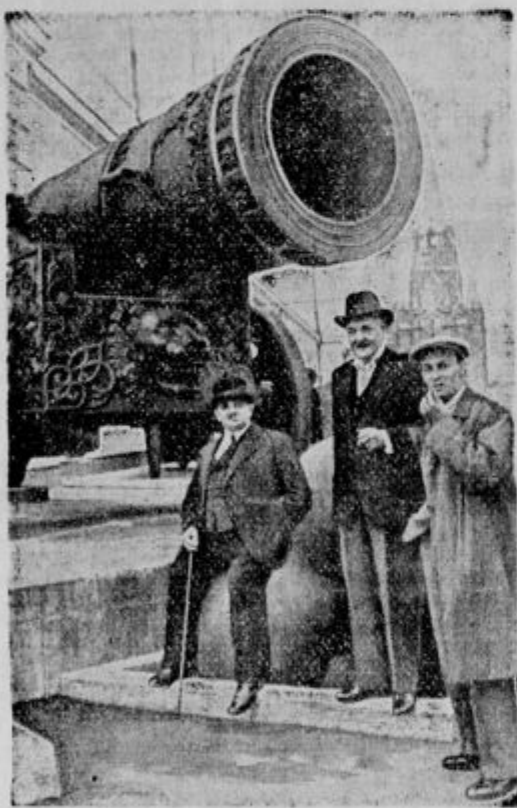
Kammerer je zaman poizkušal, da bi prišel zopet do svojih pravic. V brezuspešnem prizadevanju se ga je lotila bolezen, zmračil se mu je um in oddalil so ga v za »slab živčeno bolne. Tu je kmalu nato v starosti 61 let umrl. Ker ni bil njegov izum zaščiten, so se ga posluževali mnogi v veliki meri. Princesi je številnim izkoriščevalcem bogastvo, dočim je umrl iznajditelj v zaničevanju in revščini, strl na duši in telesu.

Najdaljši most v Evropi postavljajo Danci čez Mali Belt. Na sliki vidimo dva stranska stebra bodočega mostu, med katerima se razvija parniški promet. Stebra se dvigata 30 metrov visoko nad morsk gladino.

Ali more živeti žival v temi

Profesor Burr je delal pred nedavnimi zanimivimi poskusi, da bi ugotovil vpliv svetlobe in hrane na rast živih bitij. Pri tem je prišel do zaključka, da igra svetloba pri človeku, ki se hrani s prekuhanano hrano, neprimerno večjo vlogo, kakor pa pri živalih, katerih hrana vsebuje več vitaminov. Živali bi prav lahko izhajale brez svetlobe in živele v temi, saj je v neizmerenih morskih globinah vse polno živih bitij. Tudi poskusi, ki jih je delal profesor Burr s podganami, so pokazali isto. Profesor ni mogel ugotoviti nikake bistvene razlike med živalmi, ki jih je gojil na svetlobi, in onimi v temi. Svetlobo, ki smo jo odvzeli živali, prav lahko nadomestimo s primerno hrano.

Herriot v Moskvi! To je prva slika o obisku bivšega francoskega ministrskega predsednika v Rusiji. Poleg njega vidimo na levi francoskega poslanika v Moskvi Alpha, na desni pa voditelja zapadnega oddelka na ruskem zunanjem uradu Gelfanda. V ozadju Kreml.

Kaj ena se lahko odvadimo

V teku zadnjih desetletij se je mnogo govorilo o tem in onem sredstvu, s katerim naj bi se strasten kadilec odvadil kajenja. Tako sredstvo je n. pr. »srebrni nitrát. S primerno razredčeno raztopino tega nitrata si izpere kadilec pred kajenjem usta in uspeh je dosežen. Neki A. Hoinig iz Friedberga na Zgornjem Štajerskem nam pa priporoča mnogo boljše sredstvo. Pravi namreč, da je bolje, ako vbrizgamo v konice cigaret raztopino žveplenokislinskih soli in pustimo, da se posuše. Kadilec težko prenaša zoperni okus, ki se pojavi pri kajenju. Hoinig priporoča to diskretno metodo posebno ženam, ki bi radi skrivaj odvadile svoje može kajenja.

„Tu počivajo Izraelovi sinovi“

Pod postvom Franca Jožefa v Budimpešti so ulovili čudno krsto. Pokrov je bil prebarvan s klu-kastimi križi. Na njem je stal napis: »Tu počivajo Izraelovi sinovi. Vi Judje boste po vrsti vsi poginili. Krsto so nesli na policijo, kjer so jo odprli. Bila je prazna. Policija išče krivice.

Velike besede...

Velike besede so velika gibala, zato so lastna vsem novim gibanjem. Hitler je osvojil oblast v Nemčiji z velikimi besedami in z velikimi besedami jo hoče ohraniti. Kako naj ne bi užgale naslednje besede (govoril jih je na nürnberškem strankinem zborovanju državni tajnik polkovnik Hierl): »Svobodnjaki — liberalci so cenili delo po tem, kolikor je neslo posamezniku. Mi cenimo delo po njegovi vrednosti za narodno celokupnost. Prevzeto razumarstvo svobodnjaške dobe je oholo preziralo ročno delo. Mi pa hočemo, da postane beseda »delavec« časten naslov za vsakega Nemca. Zato naj vsak mlad Nemec določeno dobo kot rokodelce opravlja častno službo za svoj narod. Materialistični, trgovski duh liberalne dobe je vse ocenjeval le kot blago. Tudi delavni človek in domača gruda sta veljala kot blago. Za nas pa je človek, ki dela, krona stvarstva naše grude in naše domovine. Toda le obvezna delovna služba bo mogla to vzgojno načelo popolnoma uveljaviti. Kajti prostovoljna delovna služba bi razvajenih maminih milencev ne zajela. Zato narodni socialisti slej ko prej zahtevamo, da se uvede splošna, enaka delovna službena dolžnost.« — Ali ne bi bilo to lepo, če bi taka obvezna delovna služba po vseh državah zamenila vojaško službo, če bi srp in kladivo povsod zamenila meč? A kaj, ko pa na to tudi nemški socialisti še zdaleč ne mislijo, marveč je že sedaj prostovoljna delovna služba urejena v vojaškem duhu in v vojaške namene.

Pri podpisu rusko-italijanske pogodbe o nenapadanj: Zgoraj Mussolini, spodaj ruski poslanik Potemkin.

Nova katoliška revija v Ameriki

Katoličani v New Yorku so ustanovili novo revijo z naslovom »The Light« (Luč). Prva številka revije je že izšla.

Ameriški poslanec - ropar

Odkar so v Združenih državah prelomili prepoved alkoholnih pijač, so izgubili tihotapci vir svojih velikih dohodkov. Zločinske tihotapske družbe pa se niso razšle, marveč so samo svoj »obrat« preusmerile: začele so ugrabljati bogate ljudi in zahtevati zanje odkupnino. Med njihove žrtve spada tudi znani petrolejski magnat Charles Urshel iz Oclahome-City. Meseca julija letos so ga bili nasilno odpeljali iz njegove lastne hiše in ga izpustili nekaj dni kasneje proti ogromni odkupnini dveh milijonov dolarjev. Ta znesek pomenja največji dosedanj rop v Združenih državah. Po povratku v Oclahome je Urshel razbojnikom prisegel maščevanje. Moral je ugotoviti, kje se skrivajo. Vedel je samo, da so ga bili odvedli na neko osamljeno farmo. Ko se je sprehajal po dvorišču, je videl na nebu dnevno ob eni in isti uri neko letalo. Nekega dne je letalo izostalo, in je bilo to v nedeljo. Ti podatki so Urshlu pomagali ugotoviti,

da je videl pošto letalo proge Fort Warde-Amaryllos. Nekoč v nedeljo je imelo to letalo res nepriklono s krmilom in je moralo pristati, preden je dospelo na cilj. Tako je ugotovila policija progo, ob kateri je morala ležati farma. Kmalu so se nakopili dokazi, ki so govorili o posestvu v Oclahomi jako priljubljenega poslanca R. O'Shannona. Policija je ponoči zasedla farmo in našla v njej znanega razbojnika Harveyja Baillyja, ki je trdno spal. Ob postelji je stala strojnica, na nočni mizici je ležal nabit avtomatičen revolver. V hiši so dobili veliko zalogo orožja in za beg pripravljen dirkalni avtomobil. Poleg Baillyja so zaprli Shannona s soprogo in sinom. Pri njih so dobili ban-kovce, s katerimi je bil plačal Urshel svojo odkupnino. Tako je pomagala vztrajnost ujetega bogataša, da so razkrinkali gnezdo razbojnikov, ki so več mesecev neomejeno strahovali štiri so-sednje države.

Volna iz kamena

Da izdelujejo volno tudi iz hribin, bi komaj verjeli, saj se volna nikakor ne ujema s pojmom hribine. In vendar proizvajajo v Ameriki kar na debelo hribinsko volno, nekako 65.000 ton letno. Za surovino jim služi dolomit, ki ga dobivajo na Niagarskem otoku. Dolomit raztopijo v posebnih pečeh, ki dosegajo temperaturo do 1500° Celzija. Nato lijejo raztopljeno snov skozi tanko cev. Ob koncu cevi deluje na tekočo maso parni curek petih do sedmih atmosfer, ki jo razprši na tisoče majhnih kroglic. Te se pri padanju podaljšajo v tanke vlaknaste nitke. Tako nastane hribinska volna, ki je vprav prvovrstna in primerna za izdelovanje pogrinjaj, blazin in drugih sličnih izdelkov. Večkrat se poslužujejo poleg parnega curka tudi posebne parafinske prhe, ki daje prav posebno dobro hribinsko volno, ker postanejo vlakna prožna.

Svetovni mojster v veslanju Bob Pearce, avstralski olimpijec, ki je te dni zmagal v boju za naslov Kanadčana Teda Pnelpsa.

Naše kače so dobre plavalke

Znano je, da je belouška zelo dobra plavalka. Saj se najraje zadrži ob močvirju ali na obrežjih rek in potokov. Ako si začel ribje ali žabje pečenke ali morda tolstega močerada, zleze tiho in oprezno z obrežnega grmovja v vodo, kjer se spretno giblje. Med plavanjem je sprednji del telesa raven in negiben. Belouška plava urno tudi pod vodo. Vendar pa ne kaže zgrabiti kače, ki jo opazimo v vodi, ne da bi preje ugotovili, če nima dveh svetlorumenih lis za vratom in se prepričali, da imamo res belouško pred seboj. Kajti tudi naš gad je dober plavalec. V dnevnem boju za obstanek se ne ustraši deročih rek in potokov, katere preplava z lahkoto. Pri tem mu ni za ribjo pečenko, saj gre v vodo samo zato, da najde onstran nje boljše lovišče.

Japonski zunanji minister grof Ušida, ki name-rava odstopiti. Grof Ušida je neizprošno vodil japonsko osvajalno politiko proti trilemu Kitaju in ustanovil Mandžukuo. Zaradi te njegove politike je prišla Japonska v nasprotje z »vezo narodov in se iz nje umaknila. To stanje Jap-oncem vseeno ni povsem ljubo.

Minister francoske mornarice George Leygues, ki je te dni umrl v starosti 76 let.

Iz beneških cerkv so izgnali kupčevalce

Po beneških cerkvah se je bila že vse mere dopustnega razpasla trgovina in botanje za najrazličnejše predmete. Ne samo po predvorju, marveč tudi ob vhodih v cerkve so ponujali tujcem vse mogoče spominke, mozaični nakit, korale itd. Še več. Odkar je v Italiji izrečno prepovedano, da bi premalo dostojno oblečene dame prestopale cerkveni prag, so prodajali pred beneškimi cerkvami, rute in rokave, s katerimi so mogle danes pred vhodom pokriti svojo goloto. Eden izmed teh trgovcev se je celo domislil in začel damam prodajati papirnate rokave. Drugi so mu seve takoj sledili in začeli prodajati cele moške obleke iz papirja. Nekaterim turistom se zdi namreč posebno imenitno, če hodijo pol nagi in hočejo tako tudi po cerkvah in galerijah prodajati zijala. Tako našemljeni obiskovalci so napravljali po cerkvah vtis maškaradnih prireditev in so pomenjali pravo oskranjevanje božjih hramov. Zdad so odločno nastopili poklicani krogi in dali zapreti vse beneške cerkve, posebno pa stolnico sv. Marka. Obiskovalci morejo v cerkev samo skozi ozka stranska vrata, ob katerih stojijo uradniki, ki strogo pazijo na to, da je vsak, kdor hoče v cerkev, dostojno oblečen. Pred cerkvami pa so nameščeni pazniki, ki odganjajo krošnjarje.

Ptičeslovec Berlepsch, ki je te dni umrl, star 74 let. Pokojnik je s svojimi raziskavanji in opazovanji zelo obogatil znanost o pticah.

Pri poslovdodju se zglesi vaječev oče: »Mojemu fantu ste dali zaušnico... tega ne dovoljujem... kaj takega sme kvečjemu mojster!«

»Ampak, človek božji — jaz sem vendar mojstrova desna roka!«

»Jaz se res ne morem pritoževati, moj mojster ne kvarta in ne pije!«

»Ali tudi ne kadi?«

»No, če je bilo kosilo dobro, si pač prižge cigaro, a to se zgodi vsako leto komaj enkrat!«

Učitelj: »Na Kitajskem more na smrt obso-jeni plačati koga drugega, da ga usmrte na-mesto njega. Veliko je takih revežev, ki se na ta način ureževajo.«

